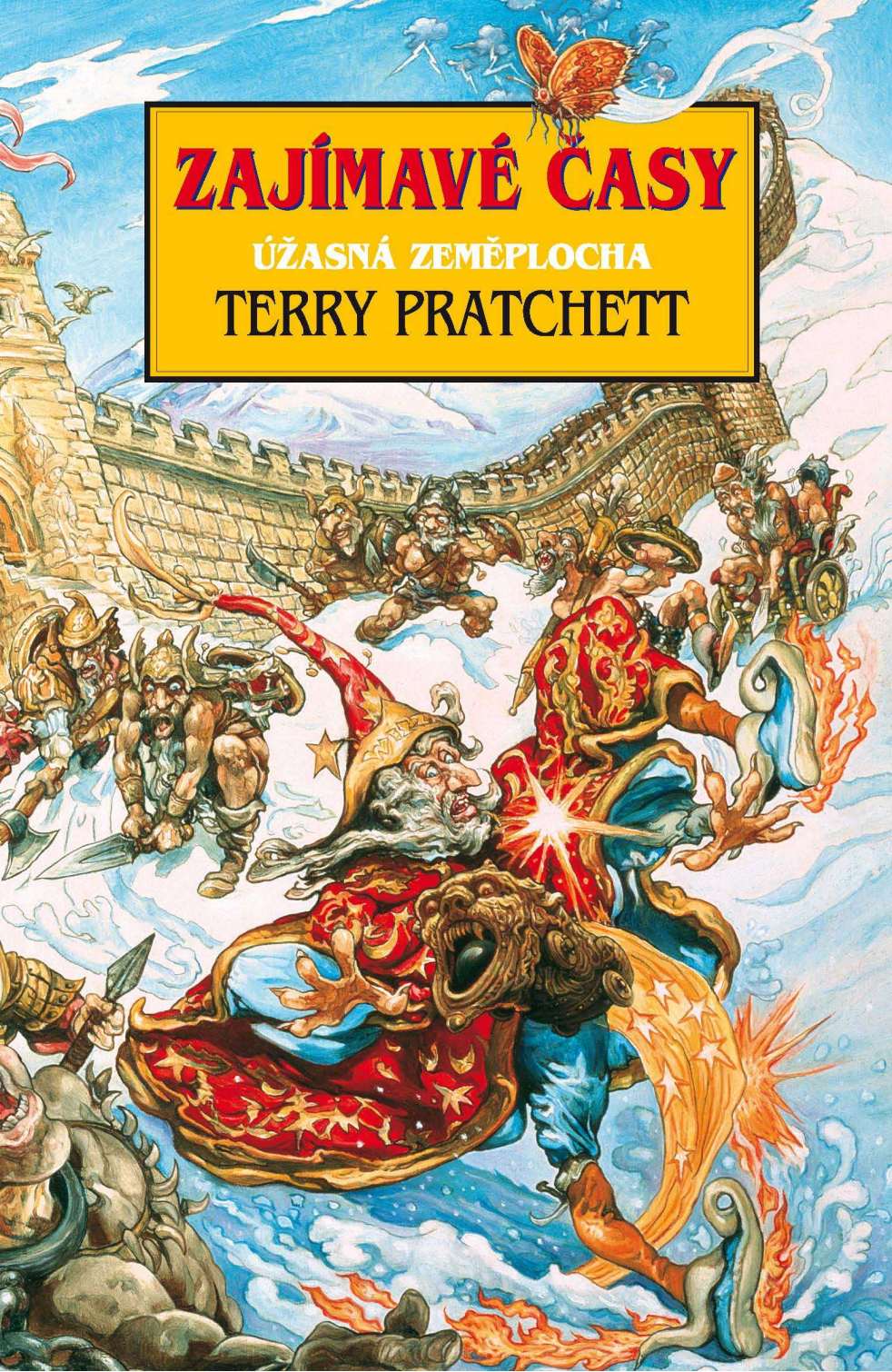

ZAJÍMAVÉ ČASY

ÚŽASNÁ ZEMĚPLOCHA
TERRY PRATCHETT

ZAJÍMAVÉ ČASY

Copyright © 1994 by Terry Pratchett
Translation © 1998 Jan Kantrek
Cover art copyright © 1994 by Josh Kirby

Všechna práva vyhrazena. Žádnou část této knihy není
dovoleno použít nebo jakýmkoliv způsobem reprodukovat
a šířit bez souhlasu nakladatele.

ISBN 978-80-7197-549-6

*Existuje jedna kletba.
Zní: Necht' žiješ v zajímavých časech.*

Jsme tam, kde bohové hrají hry se životy lidí, na šachovnici, která *v jednom a též okamžiku* představuje jednoduchý herní plán a celý svět.

A Osud vždycky vyhrává.

Osud vždycky vyhrává. Většina bohů vrhá kostky, ale Osud hraje šachy, a teprve když už je pozdě, zjistíte, že celou tu dobu používá dvě královny.

Osud vyhrává. Alespoň tak se to říká. Ať se stane cokoli, když je po všem, říkají lidé, že to musel být Osud*.

Bohové na sebe mohou vzít jakoukoliv podobu, ale jedinou věc změnit nedokážou – své oči, které odhalují jejich vlastní vzhled. Oči Osudu, to vlastně ani oči nejsou – jen temné otvory do nekonečna, v nichž je vidět jasné tečky, které by mohly být hvězdami, nebo – a tady jsme zase u toho – něčím docela jiným.

Zamrkal, usmál se na spoluhráče tím mazaným úsměvem, jakým se vítězové usmívají těsně předtím, než se stanou vítězi, a řekl:

„Obviňuji nejvyššího kněze Zeleného roucha, a to v knihovně a dvouruční sekerou!“

* Pozn. autora: *V tomhle mají lidé tak trošku zmatek, stejně jako ve věci zázraků. Když je někdo zachráněn před jistou smrtí podivnou a šťastnou souhrou okolností, říká se, že to byl zázrak. Ale v tom případě, když je někdo podivnou shodou nešťastných okolností zabit – olej rozlity právě tam, svodidlo proražené právě onde –, musí to být také zázrak. To, že to není příjemné, ještě neznamená, že to není zázračné.*

A vyhrál.

Obdařil své společníky zářivým úsměvem.

„Takové vítěze nemá nikdo rád,“ procedil krokodýlí bůh Offler mezi přerostlými tesáky.

„Jak se zdá, tak jsem sobě dnes přál,“ liboval si Osud. „Dáme si další partičku? Něco jiného?“

Bohové pokrčili rameny.

„Šílené panovníky?“ vnucoval se Osud. „Milence pronásledované osudem?“

„Mám dojem, že od téhle verze jsme ztratili pravidla,“ prohlásil náčelník bohů Slepý Io.

„Námořníky ztroskotané v bouři?“

„Stejně vždycky vyhraješ,“ ušklíbl se Io.

„Záplavy a sucha? Ta je přece jednoduchá!“

Na herní stůl padl stín. Bohové vzhlédli.

„Ach,“ naklonil Osud hlavu ke straně.

„Začněme hru,“ řekla Dáma.

Vždycky docházelo k dohadům a sporům o to, zda tahle nově přichází je vůbec bohyně. Každopádně, jejím uctíváním se nikdo nikdy nikam nedostal a měla sklony objevovat se především ve chvílích, kdy byla nejméně očekávána. Jako například teď. Lidé, kteří v ni věřili, málokdy přežívali. Každý chrám zbudovaný na její počest byl dříve či později zasažen bleskem. Bylo bezpečnější žonglovat sekerami na napjatém laně než vzpomenout její jméno. Mohli bychom říci, že byla něco jako barmanka v salonu U poslední naděje.

Všeobecně se o ní mluvilo jako o Dámě a její oči byly zelené. Ne tak zelené, jak jsou zelené lidské oči, ale zářivě smaragdové, od koutku ke koutku. Říkalo se, že je to její oblíbená barva.

„Ach,“ opakoval Osud. „A jakou hru to budeme hrát?“

Sedla si proti němu. Ostatní bohové po sobě vrhali kradmé pohledy. Tohle začínalo vypadat zajímavě. Ti dva byli dávní nepřátelé.

„Co takhle...“ odmlčela se, „... Mocné říše?“

„Pf, tak tu opvavdu nefnáfím,“ přerušil náhlé ticho Offler.
„Tam vvdycky nakonec ffichni vemvou.“

„Ano,“ přikývl pomalu Osud. „Myslím, že tam skutečně všichni nakonec zemřou.“ Kývl na Dámu a hlasem profesionálního hráče řekl: „Takže hrdinové na start? Pád šlechtických domů? Osudy národů visící na vlásku?“

„Právě tak,“ přikývla.

„Hmm, *výborně*.“ Osud mávl rukou nad herní plochu. Objevila se Zeměplocha.

„Kde budeme hrát?“ zeptal se.

„Na Vyvažovacím světadílu,“ odpověděla bez zaváhání. „Kde spolu už celá staletí bojuje pět vznešených rodů.“

„Skutečně? A které rody to jsou?“ zajímal se Slepý Io. Jednotliví lidé ho většinou nezajímali. On dohlížel na blesky, hromy a bouře všeobecně, takže z jeho pohledu bylo jediným smyslem existence člověka být promočen, nebo – v některých případech – ugrilován.

„Jsou to Hongové, Sungové, Tangové, McSweeneyové a Fangové.“

„Tyhle? Nevěděl jsem, že ty rody jsou vznešené,“ zabručel Io.

„Jsou velmi bohaté a daly zmasakrovat a umučit k smrti miliony lidí jen pro vlastní pýchu a prospěch,“ vysvětlila Dáma.

Přítomní bohové zasmušile pokývali hlavami. To skutečně *bylo* vznešené chování. Tak by to dělali i oni.

„MfFweeneyové?“ ujišťoval se Offler.

„Velmi starý a proslulý rod,“ přikývl Osud.

„Och.“

„A tyhle rody zápasí jeden s druhým o vládu nad říší,“ pokračoval Osud. „*Výborně*. Kým budeš?“

Dáma se podívala na historii, která se před nimi prostírala.

„Nejmocnější jsou Hongové. Dokonce i teď, zatímco hovoříme, pravděpodobně dobyli další města,“ řekla. „Jak vidím, Osud chce, aby zvítězili.“

„Takže ty si bezpochyby zvolíš ten nejslabší rod.“

Osud opět mávl rukou. Objevily se figurky a začaly se pohybovat po hrací ploše, jako by žily vlastním životem, což byla v tomto případě pravda.

„Ale pozor,“ varoval, „tentokrát budeme hrát bez kostek. S kostkami ti nevěřím. Vždycky je hodíš někam, kam na ně nevidím. Budeme hrát ocelí, taktikou, politikou a válkou.“

Dáma přikývla.

Osud se zadíval na svou protihráčku.

„A tvůj tah?“

Usmála se. „Já už jsem táhla.“

Podíval se na hrací plochu. „Ale já tady nevidím ani jednu tvoji figurku!“

„Moje figury tam zatím skutečně nejsou,“ potvrdila.

Pak otevřela ruku.

Na dlani měla něco žlutočerného. Opatrně foukla a to něco rozložilo křídla.

Byl to motýl.

Osud je nakonec vždycky vítězem...

Tedy, pokud se lidé drží pravidel.

Proslulý filozof Li-Tin O'Weidle tvrdí, že kdo hledá řád, najde především hojnost chaosu. Chaos vždy vítězí nad řádem, protože je lépe organizován.

Tohle je motýl bouří.

Pohleďte na ta křídla, jsou o něco členitější než křídla běžného perleťovce. To ve skutečnosti znamená, díky fraktální podstatě vesmíru, že tyhle členité okraje křídel jsou nekonečné – stejně jako je nekonečné členité pobřeží, když ho měříme v mikroskopických vzdálenostech. A nejsou-li nekonečné, pak k tomu mají tak blízko, že za jasného dne byste nekonečno dokázali zahlédnout.

Z toho vyplývá, že jestliže jsou jejich okraje nekonečně dlouhé, pak musí být křídla, logicky, nekonečně velká.

Samozřejmě že *vypadají* na motýlí křídla velká právě akorát, ale to jen proto, že lidské bytosti vždycky dávaly přednost zdravému rozumu před logikou.

Motýl kvantového počasí (*papilio tempestae*) je nedefinovatelné žluté barvy, i když vzor à la mandelbrot* na křídlech je každopádně zajímavý. Jeho nejvýznačnější vlastností je schopnost tvořit počasí.

Dalo by se předpokládat, že to původně začalo jako nezbytnost nutná k přežití druhu, protože i výjimečně hladového ptáka odpudí ošklivé, přesně mířené tornádo.** Pak se to pravděpodobně během času změnilo na druhotný pohlavní znak, jako ocasní pera ptáků nebo krční vaky některých žab. Podívejte se na *mě*, signalizuje sameček a líně zapleská křídly pod klenbou deštného pralesa. Možná, že jsem jen obyčejný motýl blíže nedefinovatelné žluté barvy, ale nejpozději do čtrnácti dnů, tisíce kilometrů odsud, *nepředvídané větry způsobí chaos v silniční dopravě*.

Tohle je motýl bouří.

A teď zamává křídly...

A tohle je Zeměplocha, která se pohybuje vesmírem na kruhýři obrovské želvy.

Tak se ovšem během svého vývoje pohybuje vesmírem hodně

* Pozn. překl.: *Původně jsem si myslel, že je to vzorek podobný rozkrojenému biskupskému chlebičku, ale ouha, není to tak. Jakýsi Benoit Mandelbrot prý někdy kolem roku 1980 vytvořil sadu zvláštních obrazů, které jsou (prý) vlastně jakýmsi matematickým druhem kresby, kde jsou prolínající se barvy přerušovány hejny černých skvrn srdčitého tvaru. Vyskytují se (údajně) v šetřících programech monitorů nebo ve formě plakátů a jen velmi obtížně se popisují, přesněji řečeno, popisují se prý velmi snadno, ale ne tak, aby tomu popisu rozuměl normální člověk.*

** Pozn. autora: *I když má obvykle v průměru jen patnáct centimetrů.*

světů, alespoň nějaký čas. Je to zřejmě kosmologický názor, který, jak se zdá, je lidský mozek naprogramovaný přijmout za své.

Proces je vždy stejný. Na stepích i savanách, ve vlhkých pralesech i v tiché rudé poušti, v močálech i rákosem porostlých blatech, přesně řečeno na každém místě, kde se z plovoucího kmene vrhne něco s hlasitým „šplouch“ do vody ve chvíli, kdy se přiblížíte. Tam všude se odehrály v jistých okamžicích, klíčových pro rozvoj kmenové mytologie, variace na následující rozhovor:

„Viděls?“

„Co?“

„No, jak to skočilo z toho kmene a udělalo to ‚šplouch‘ do vody!“

„Udělalo? A co má jako být?“

„No, řekl bych... já myslím... hele, já si myslím, že něco takového nese na zádech celej svět.“

Okamžik ticha, během nějž je tato odvážná astrofyzikální hypotéza zvažována, a pak...

„Myslíš celej svět?“

„No jasně, když myslím něco takového, tak myslím něco takového, ale strašně obrovského.“

„To by fakt muselo bejt hrozně veliký.“

„Aspoň jako... teda fakticky jako hrom.“

„Je to sranda, ale docela si dovedu představit, co myslíš.“

„Dává to smysl, žejo?“

„To jo. Akorát...“

„Co?“

„No, akorát doufám, že to nikdy neudělá ‚šplouch‘.“

Ale tohle je Zeměplocha, která necestuje jen na zádech želvy, ale ještě navíc na hřbetech čtyř slonů, na nichž se obrovský kotouč tohoto světa pomalu otáčí*.

* Pozn. autora: *Lidé často přemýšlejí o tom, jak to vlastně funguje, protože pozemský slon by těžko snesl delší čas na hřbetě něco, co*

Támhle, zhruba na poloviční cestě mezi Středem a Okrajem, je Kruhové moře. Okolo něj pak ony země, které podle historie tvoří Civilizovaný svět, to je svět, který si může dovolit vydržovat historiky: Efebe, Tsort, Omnia, Kláč a nedbale rozvalený městský státeček Ankh-Morpork.

Tenhle příběh ale začíná jinde, v místě, kde se rozkládá modrá laguna, na níž se pod slunečnou oblohou tiše kolébá vor, na kterém leží muž. Hlavu má položenou na ruku. Je šťastný – v jeho případě je to duševní stav tak vzácný, že už ani nepamatuje, kdy ho zažil naposled. Píská si jednoduchou veselou písničku a máchá si nohy v křišťálově čisté vodě.

Chodidla ve vodě jsou růžová a jejich deset prstů vypadá jako malá prasátka.

Z pohledu žraloka, který se právě vynořil za korálovým útesem, vypadají jako oběd, svačina i obě večeře.

Byla to, jako ostatně vždycky, záležitost protokolu. Nebo diskrétnosti. Nebo pečlivě volené etikety. A určitě alkoholu. Nebo alespoň iluze alkoholu.

Lord Vetinari, svrchovaný vládce Ankh-Morporku, si mohl – teoreticky – poslat pro arcikancléře Neviditelné univerzity, a kdyby ho tento neposlechl, mohl ho dát – teoreticky – za trest popravít.

Na druhé straně Vzoromil Výsměšek jako hlava nejproslulejší školy mágů dal velmi uctivým, ale rozhodným způsobem jasně najevo, že *on* by mohl Patricije proměnit v malého obojživelníka a sám pak pobíhat po místnosti v okovaných botách.

Alkohol tuhle diplomatickou roklinu překrásně přemostil. Lord Vetinari občas pozval arcikancléře do paláce na hlt něčeho

by se mu tam otáčelo, aniž by utrpěl těžké odřeniny vzniklé třením. Ale to byste se právě tak mohli ptát, proč neskřítpe zemská osa, jaký zvuk vydává žlutá barva a kde lidé berou lásku, když „na horách neráste a na poli ju nesejú“.

dobrého k pití. A arcikancléř samozřejmě vždycky šel, protože by bylo *nespolečenské* nejt. Každý chápal, jak se věci mají, a každý se snažil chovat co nejlépe, a tím se vyhnuli jak občanským nepokojům, tak znečištěnému koberci.

Bylo překrásné odpoledne. Lord Vetinari seděl v palácové zahradě a s mírně dotčeným výrazem pozoroval motýly. Ve způsobu, jakým bezcílně poletovali sem a tam a tak nějak nevýnosně si užívali života, nacházel něco mírně odpudivého.

Zvedl hlavu.

„Ach, to jste vy, arcikancléři,“ usmál se. „Rád vás vidím. Sedněte si. Doufám, že se vám daří?“

„Ale samozřejmě,“ přikývl Vzorumil Výsměšek. „A co vy? Zdravíčko slouží?“

„Nikdy to nebylo lepší. A to počasí! To se nám udělalo krásně, co?“

„No, včera byl opravdu nádherný den.“

„A říkali mi, že zítřek bude ještě pěknější.“

„No, neškodilo by, kdyby to nějaký ten den vydrželo, že?“

„To máte pravdu.“

„Tak, tak.“

„Hm.“

„Ba, ba.“

Chvíli pozorovali motýly. Pak přišel majordomus a přinesl chlazené nápoje.

„A co oni to vlastně doopravdy s těmi květinami dělají?“ zeptal se Vetinari.

„Prosím?“

Patricij pokrčil rameny. „To nic. To nebylo nic důležitého. Ale když už jste tady, arcikancléři, rád bych s vámi probral něco důležitějšího. Jsem si jist, že je to skutečně velmi neodkladná záležitost. Víte, napadlo mě, jestli byste mi laskavě nemohl říci jednu věc: Kdo je Velký mág?“

Výsměšek se na chvíli zamyslel. „No, mohl by to být děkan,“ odpověděl nakonec. „Ten váží určitě přes sto třicet kilo.“

„Víte, nějak podvědomě cítím, že to není ta správná odpověď,“ zavrtěl hlavou lord Vetinari. „Vzhledem ke kontextu jsem nabyl přesvědčení, že se myslí ‚nejlepší‘.“

„V tom případě to asi děkan nebude,“ připustil arcikancléř.

Lord Vetinari se pokusil vybavit si profesory Neviditelné univerzity. Před duševním zrakem se mu objevila skupina kulatých útvarů se špičatými klobouky nahoře.

„Podle souvislostí to skutečně nemůže být děkan,“ opakoval lord Vetinari.

„A... ehm..., o jakých souvislostech se to tady mluví?“ nadhodil Výsměšek.

Patricij se chopil své hůlky a vstal.

„Pojďte se mnou,“ řekl. „Myslím, že bude lepší, když se na to podíváte sám. Je to velmi nepřijemná záležitost.“

Cestou za Patricijem se Výsměšek se zájmem rozhlížel. Nemíval často příležitost prohlédnout si zblízka zahrady, které byly ve všech známých příručkách o zahradách a zahradničení uváděny pod hlavičkou „Odstrašující příklady“ nebo „Jak to nedělat“.

Rozkládaly se všude okolo, a pravdivější vyjádření skutečnosti bychom těžko hledali, díky proslulému, nebo spíše notoricky nechvalně proslulému zahradnímu architektu a všestrannému vynálezci Zatracenému Hlupci Johnsonovi, jehož roztržitost a naprostá indolence v základních matematických úkonech mimo jiné způsobily, že každý krok tady byl smrtelně nebezpečný. Jeho génus... nuže, alespoň jak tomu Výsměšek rozuměl, jeho génus byl přímo opakem onoho génia, který vytvářel zemní práce, jež sice tajně a nenápadně, ale s úžasnou silou klepou na vaše estetické cítění a lahodí oku.

Nikdo si nebyl jist, na co bušily práce Zatraceného Hlupce, ale sluneční hodiny čas od času vybuchovaly, šílené dlažby pěšin už dávno spáchaly sebevraždu a bylo známo, že zahradní nábytky z kovaného železa se při třech příležitostech roztekl.

Patricij vedl svého hosta branou do čehosi, co vypadalo jako

holubník. Tam se vzhůru točily rozskřípané dřevěné schody. Ve stínu se nadouvalo a povrkávalo několik nezničitelných a dravých ankh-morporských holubů.

„Co to je?“ zeptal se Výsměšek, pod nímž schody sténaly a praskaly.

Patricij vytáhl z kapsy klíč. „Pokud jsem to pochopil, tak pan Johnson tohle naplánoval jako úl,“ odpověděl. „Jenže vzhledem k tomu, že jsme nikde neobjevili třímetrové včely, využili jsme to jinak.“

Odemkl dveře do velké čtvercové místnosti s nezaskleným oknem v každé stěně. Všechny otvory byly opatřeny lehkou dřevěnou konstrukcí se zvonkem na pružině. Bylo jasné, že pokud by se do místnosti protáhlo něco dostatečně velkého, zvonek by se rozezněl.

Ve středu místnosti byl stůl a na něm seděl největší pták, jakého kdy Výsměšek viděl. Opeřenec se otočil a vrhl na něj pohled žlutého oka podobného korálku.

Patricij sáhl do kapsy a vytáhl sklenici ančoviček. „Tenhle nás zastihl opravdu nepřipravené,“ řekl omluvným tónem. „Od chvíle, kdy přišla poslední zpráva, snad uběhlo deset let. Tenkrát jsme mívali pro takové případy u ledu pár čerstvých makrel.“

„Není to Nepostižitelný albatros?“ prohlížel si ptáka se zájmem Výsměšek.

„Samozřejmě,“ přikývl lord Vetinari. „A je dokonale cvičený. Dnes večer se vydá na zpáteční cestu. Skoro deset tisíc kilometrů na jednu sklenici ančoviček a láhev rybího tuku, který můj tajemník Važuzel našel v kuchyních. Úžasně.“

„Promiňte,“ neudržel se arcikancléř, „vrací se kam?“

Lord Vetinari se k němu otočil a podíval se mu přímo do tváře.

„V žádném případě, a to zdůrazňuji, nikoliv na Vyvažovací světadíl,“ odpověděl. „Tohle *není* jeden z těch ptáků, které Agateánská říše, kterou my známe spíše pod naším jménem

Achátová, používá k poštovním účelům. Je přece všeobecně známo, že s tou tajemnou zemí nemáme žádné styky. A tenhle pták *není* první, který sem znovu dorazil po mnoha letech, a *nepřinesl* zvláštní a podivnou zprávu. Vyslovil jsem se dostatečně jasně?“

„Ne.“

„Výborně.“

„Takže tohle není albatros.“

Patricij se usmál. „Aha, vidím, že začínáte chápat.“

Vzoromil Výsměšek, byť byl vybaven velkým a poměrně výkonným mozkiem, nebyl doma ve světě hádanek a dvojsmyslů. Znovu se podíval na ten mohutný ostrý zobák.

„No, mně ale opravdu připadá jako nějaký zatracený albatros,“ potřásl hlavou. „A vy jste právě řekl, že je. Já jsem řekl, jestli to není –“

Patricij popuzeně zamával rukou. „Když z toho vynecháme to ornitologické hledisko,“ řekl, „je důležité, že ten pták přinesl ve váčku na zprávy tenhle kus papíru –“

„Vy myslíte, že *neměl* tenhle kus papíru?“ ujišťoval se Výsměšek, který se snažil dostat do obrazu.

„Ach, ano. Samozřejmě, přesně to jsem myslel. A tohle to *není* ono. Podívejte.“

Podal arcikancléři nevelký obdélník papíru.

„Vypadá to jako nějaké obrázky,“ zabručel Výsměšek.

„To jsou piktogramy Achátanů,“ řekl Patricij.

„Chtěl jste říci, že to *nejsou* agateánské piktogramy.“

„Jistě, jistě, samozřejmě,“ povzdechl si Patricij. „Vidím, že se skutečně vyznáte v běžném diplomatickém styku. A teď bych vás prosil... o váš názor.“

„No, vypadá to jako cákanec, cákanec, cákanec, cákanec, mák,“ zamyslel se Výsměšek.

„A z toho usuzujete...?“

„Že se dal na malování, protože neuměl pořádně psát? Tedy ten, co to napsal? Tedy ten, co to namaloval, jsem chtěl říci?“

„Nevím, kdo to napsal. Velkovezír nám občas posílal nějaké zprávy, ale pokud vím, tak tam došlo v posledních letech k nějakým zmatkům. A všimněte si, že je to bez podpisu. Jenže, bohužel, nemohu to tak docela ignorovat.“

„Mák, mák,“ bzučel si Výsměšek se svráštělým čelem.

„Ten piktogram znamená: Pošlete nám okamžitě Velkého...“ řekl lord Vetinari.

„... máka...“ doplnil Výsměšek spíš pro sebe a zamyšleně ťukal prstem na papír.

Patricij hodil albatrosovi ančovičku a pták ji zhltl.

„Říše má milion mužů ve zbrani,“ řekl. „Naštěstí zatím tamním vládčům vyhovovalo předstírat, že všude za jejími hranicemi se rozkládají bezcenné pustiny obydlené jen upíry a duchy. Obvykle se o naše záležitosti ani v nejmenším nezajímali. A to bylo naše štěstí, protože jsou jak lstiví, tak bohatí a mocní. Upřímně se vám přiznám, že jsem se v duchu těšil myšlenkou, že už na nás úplně zapomněli. A teď tohle. Doufal jsem, že tam prostě pošleme tu zmíněnou osobu a zapomeneme na to.“

„... mák...“ opakoval Výsměšek.

„A nechťel byste si udělat hezkou dovolenou?“ nadhodil Patricij s náznakem naděje v hlase.

„Já? Ne. Nesnáším cizí kuchyni,“ odpověděl Výsměšek spěšně. Znovu spíš pro sebe opakoval: „Mák...“

„Jak se zdá, to slovo vás upoutalo,“ podíval se na něj Vetinari.

„Takhle napsané už jsem to někde viděl,“ prohlásil Výsměšek. „Ale teď si nemůžu vzpomenout kde.“

„Jsem si jistý, že na to přijdete. A že dokážete poslat Velkého mága, nebo jak se to píše, do Achátové říše tak, aby tam byl nejpozději kolem odpolední svačiny.“

Výsměškovi poklesla brada.

„Deset tisíc kilometrů? Pomocí magie? Víte, jak je to komplikované?“

„Přiznávám, že jsem v tomto směru velký ignorant,“ usmál se lord Vetinari.

„Kromě toho,“ pokračoval Výsměšek, „vždyť tam žijí sami... cizinci. Myslím si navíc, že jistě mají dost svých vlastních mágů.“

„To skutečně nevím.“

„A my nevíme, proč chtějí Velkého mága?“

„Ne. Ale jsem si jistý, že najdete někoho, koho byste mohl postrádat. Vždyť je vás tam na univerzitě takové množství.“

„No, víte, říkám si, že by v tom všem mohl být nějaký velmi ošklivý háček,“ přemýšlel nahlas Výsměšek. Z nějakého důvodu se mu v duchu vybavila děkanova tvář, a on se rozveselil. „Možná že by jim skutečně stačil *velký* mág, co myslíte?“

„To nechám úplně na vás. Ale byl bych rád, kdybych mohl večer odeslat zprávu, že Velký mág je na cestě. Pak na to můžeme v klidu zapomenout.“

„Chápete samozřejmě, že bude velmi obtížné vrátit pak toho člověka zpět,“ řekl Výsměšek. Znovu si vzpomněl na děkana. „Prakticky nemožné,“ dodal z nepochopitelného důvodu evidentně šťastným hlasem. „Odhaduji, že to budeme neúspěšně zkoušet celé měsíce. Určitě vyzkoušíme všechno, co bude v našich silách, ale štěstí nám nebude přát. Hrom do toho.“

„Jak vidím, jste dychtivý zvednout tuhle hozenou rukavici,“ řekl Patricij. „Nerad bych vás zdržoval od návratu na univerzitu. Jistě se těšíte na to, jak se vrhnete na přípravné práce.“

„Ale... ,mák‘...“ zamumlal Výsměšek. „Kdesi v hlavě mi to vždycky rozezná takový malý zvoneček. Určitě už jsem to někde viděl.“

Žralok moc nepřemýšlel. Žraloci to většinou nedělají. Jejich myslící proces se dá vyjádřit rovnítkem: Vidíš to = sežeřeš to.

Ale když teď jako šíp prorážel vody laguny, jeho maličký mozek začínal dostávat malé zázilky žraločích existenčních obav, které se dají nazvat jen jediným slovem – pochybnosti.

Věděl, že je největším žralokem široko daleko. Všichni jeho

soupeři uprchli nebo narazili na staré známé „rovná se“. A přesto mu teď jeho tělo říkalo, že zezadu se k němu něco velmi rychle blíží.

Provedl elegantní obrátku a první věc, kterou spatřil, byly *stovky* nožek a *tisíce* prstů. Masokombinát plný prasátek.

Na Neviditelné univerzitě se dělo mnoho věcí, a bohužel jednou z nich musely být i přednášky. Profesorský sbor už dávno a pak ještě několikrát na tento fakt narazil a zdokonalil rozličné prostředky, s jejichž pomocí se tomu jeho členové dokázali přechodně vyhnout. Ale to bylo naprosto v pořádku, protože, upřímně řečeno, totéž bylo cílem studentů.

Tento systém celkem uspokojivě fungoval, a jak už to v takových případech bývá, časem začal požívat statusu tradice. Přednášky se evidentně konaly, protože byly uvedeny na rozpisě černé na bílém. To, že je nikdo nenavštěvoval, byl nepodstatný detail. Občas se z toho vyvozovalo, že by to mohlo znamenat, že se přednášky pravděpodobně nekonají vůbec, ale nikdy se nikdo nepokusil zjistit, jestli to je skutečně pravda. Každopádně bylo argumentováno tím (lektor Nesoustředěného myšlení*), že přednášky se konají jako takové v *podstatě*, takže je všechno v nejlepším pořádku.

Vzdělávání na univerzitě tedy fungovalo na základě oné prastaré metody, při níž naženete obrovské množství mladých lidí do míst, kde je k dispozici obrovské množství knih, a budete doufat, že něco přejde z jedněch do druhých, zatímco titíž mladí lidé se pak z téhož důvodu přesunují do míst, kde jsou k dispozici především hostince a bary.

Odpoledne se přehouplo do druhé poloviny. Profesor Neurčitě mlhavých studií přednášel v učebně DMS20, a proto jeho přítomnost v mágorlíku, kde dřímal před ohněm, byla něco, co

* Pozn. autora: *Což je skoro totéž jako Mlhavá logika, i když přece jen ne tak docela.*

by si žádný jen trochu diplomaticky založený člověk nedovolil komentovat.

Výsměšek ho kopl do holeně.

„Aú!“

„Omlouvám se, že vás ruším, pane kolego,“ prohlásil Výsměšek velmi formálním tónem. „Musím svolat radu mágů. Kde jsou všichni?“

Profesor Neurčitě mlhavých studií si třel nohu. „Vím jenom, že lektor Zaniklých run také přednáší v DMS20*. Ale *kde* je, to nevím. Poslyšte, víte, že to vážně bolí?“

„Sežeňte všechny. Chci je mít ve své pracovně do deseti minut.“ Věřil na tenhle přímý přístup. Méně rázný arcikancléř by bloudil univerzitou a hledal by jednotlivé mágy. On to dělal tak, že našel jednu osobu a té pak ztrpčoval život tak dlouho, dokud nebylo po jeho**.

Nic v přírodě nemá tolik nohou. Oprava, některé věci *mají* tolik nohou – jsou to vlhké mrskající se obludky, které žijí pod kameny –, ale to nejsou nohy s chodidly a prsty, to jsou nohy, které končí beze všech círátů.

Něco chytřejšího než žralok by mohlo pocítit jisté obavy a chovalo by se opatrněji.

Jenže do hry vstoupilo zrádné rovnítko a vymrštilo ho kupředu.

To byla jeho první chyba.

Za těchto podmínek platí „jediná chyba = zapomnění“.

* Pozn. autora: *Všechny virtuální přednášky se konají v učebně DMS20. Tato místnost není vyznačena na žádném plánu univerzity a je také podle vyjádření většiny zúčastněných nekonečně velká.*

** Pozn. autora: *Tento způsob převzali téměř všichni ředitelé, vedoucí a několik významných bohů.*

Výsměšek netrpělivě čekal, když se do jeho pracovny začali jeden po druhém trousit členové sboru, z nichž většina se donedávna zaměstnávala seriózní přednáškovou činností v učebně DMS20. Starší mágové potřebovali velké dávky přednášek, aby dokonale strávili svou potravu.

„Tak už jsou tady všichni?“ zeptal se „Dobrá. Sedněte si. A pozorně mě poslouchejte. Takže... Vetinari nemá albatrosa. Ten nepřiletěl celou cestu z Vyvažovacího světadílu, a jak se zdá, neexistuje tajné poselství, které musíme uposlechnout. Zatím všechno jasné?“

Starší mágové si vyměnili pohledy.

„No, nejsou mi jasné některé podrobnosti,“ ozval se děkan.

„Používal jsem diplomatického jazyka.“

„A nemohl byste být alespoň trošičku méně diskrétní?“

„Musíme poslat mága na Vyvažovací světadíl,“ řekl Výsměšek. „A musíme to udělat ještě dnes. Někdo odtamtud žádá Velkého mága a zdá se, že budeme muset nějakého poslat. Háček je v tom, že oni to píší ‚mák‘.“

„Oook?“

„Ano, knihovníku?“

Knihovník Neviditelné univerzity, který prozatím podřimoval s hlavou na stole, se najednou prudce vztyčil. Pak odstrčil svou židli, a zatímco mával rukama, aby lépe udržel rovnováhu, vyběhl na bočítých nohou z pracovny.

„Pravděpodobně si vzpomněl, že mu někdo včas nevrátil nějakou knihu,“ zabručel děkan. Pak snížil hlas. „Jsem tady skutečně jediný, kdo si myslí, že to nepřidává dobré pověsti univerzity, mít ve sboru lidoopa?“

„Ano,“ přikývl Výsměšek. „To tedy jste. Náš knihovník je jediný známý knihovník, který vám dokáže utrhnout nohou ruku. To lidé respektují. Zrovna včera mě žádal představený Cechu zlodějů, jestli bychom nemohli přeměnit na lidoopa i jejich knihovníka, a kromě toho je knihovník jediný z vás, vy mizerové, kdo zůstává vzhůru déle než hodinu denně. Každopádně –“

„No, ve mně to tedy vzbuzuje silné rozpaky,“ trval na svém děkan. „A kromě toho, on ani není typický orangutan. Přčetl jsem si o tom knihu. Tam se říká, že dominantní samec má mít mohutné lícní vaky. Má mohutné lícní vaky? Neřekl bych. A kromě toho –“

„Mlčte, děkane,“ zasyčel Výsměšek. „Nebo vám nedovolím vyrazit na Vyvažovací světadíl.“

„Já nevím, proč bychom tady měli chovat naprosto nevýrazného... Cože?“

„Žádají Velkého mága,“ zopakoval Výsměšek. „Okamžitě jste mi přišel na mysl vy.“ Jako jediný muž, který dokáže sedět současně na dvou židlích, dodal sám pro sebe v duchu.

„Říše?“ vydralo se děkanovi z úst jako podivné kváknutí. „Já? Ale oni nenávidí cizince!“

„Vy taky. Takže byste mohli skvěle vycházet.“

„Ale vždyť je to deset tisíc kilometrů daleko!“ začal děkan z jiné strany. „Každý ví, že tak daleko se pomocí magie cestovat nedá.“

„Eh. No, já bych řekl, že dá,“ ozval se hlas od druhého konce stolu.

Všichni zvedli hlavy a upřeli pohledy na Rozšafína Ctibuma, nejmladšího a až depresivně nejbystřejšího člena sboru. Ten držel v ruce složité zařízení z pohyblivých dřevěných lištiček a přes jeho horní okraj se rozhlížel po ostatních mázích.

„Víte, neměl by to být celkem žádný problém,“ pokračoval. „Lidé si většinou myslí, že ano, ale já jsem si jistý, že je to jen otázka pohlcení energie a přesného výpočtu relativních rychlostí.“

Toto prohlášení bylo následováno oním zmateným a poněkud podezřívavým tichem, které pravidelně nastávalo po většinu jeho poznámek.

„Relativní rychlosti,“ opakoval Výsměšek.

„Samozřejmě, arcikancléři.“ Rozšafín se podíval na svůj prototyp posuvného pravitka a čekal. Věděl, že Výsměšek bude

považovat za nezbytné dodat v tomto okamžiku nějakou poznámku, aby dokázal, že alespoň zčásti chápe, o čem je řeč.

„Pravda je, že moje matka byla jako blesk, když –“

„Já tím měl na mysli, jak se některé věci pohybují rychle, když jejich pohyb srovnáme s pohybem některých jiných věcí,“ vskočil mu do řeči Rozšafín, i když ne dost rychle. „Myslím, že bychom to mohli vypracovat poměrně rychle. Na Hexu.“

„To ne,“ řekl lektor Zaniklých run a odstrčil svou židli od stolu. „S tím zásadně nesouhlasím. To znamená zahrávat si s věcmi, kterým nerozumíme.“

„No, koneckonců, jsme *mágové*,“ prohlásil Výsměšek. „Od nás se čeká, že si budeme zahrávat s věcmi, kterým nerozumíme. Kdybychom pořád čekali na to, až budeme věcem rozumět, nikdy bychom se nikam nedostali.“

„Podívejte, mně nevadí, když je třeba vyvolat nějakého toho démona a vyslechnout ho,“ začal oklikou lektor Zaniklých run. „To je normální. Ale postavit nějakou mechanickou stvůru, která za vás má myslet, to je... to je proti přírodě. Kromě toho,“ dodal poněkud smířlivějším tónem, „když jste tomu posledně předložili větší problém, tak se ta věc polámala a mravenci byli po celé univerzitě.“

„To už jsme vyřešili,“ odpověděl Rozšafín Ctibum. „Udělalí jsme to –“

„Musím připustit, že když jsem se tam zašel naposled podívat, byla uprostřed té věci beraní lebka,“ zastal se ho Výsměšek.

„Zjistili jsme, že ji tam musíme přidat kvůli okultním transformacím,“ přikývl Ctibum, „jenže –“

„A ozubená kola a různé pružiny,“ pokračoval arcikancléř.

„Mravenci jednoduše nejsou nijak zvlášť dobří ve srovnávacích analýzách, takže –“

„A co ta podivná kulhající věc s kukačkou?“

„To jsou hodiny s nereálným časem,“ odpověděl Ctibum. „Ano, tady jsme si mysleli, že je to naprosto nezbytné pro vypracování –“

„Okamžik. To všechno je stejně zcela nepodstatné,“ prohlásil rezolutně děkan, „protože nemám v úmyslu kamkoliv cestovat. Když už se tomu nemůžeme vyhnout, pošlete nějakého studenta. Těch tady máme až až a většinou zcela zbytečných.“

„Děkuji, laskav tak buďte, dal samozřejmě si bych koláče švestkového nášup druhý, ptáte se že,“ řekl kvestor.

Kolem stolu se rozhostilo ticho.

„Rozuměl mu někdo?“ zeptal se pro jistotu Výsměšek.

Kvestor nebyl v technickém slova smyslu nepřičetný. Přejemí nepřičetnosti proplul už kdysi v minulosti a teď se spokojeně plavil v tiché tůni někde na jejich druhé straně. Často byl téměř normální, i když podle mágských, nikoliv běžných lidských měřítek.

„Hm, to on si opakuje ten včerejší oběd,“ řekl starší pAsák. „Tentokrát pozpátku.“

„Měli bychom tam poslat kvestora,“ řekl pevným hlasem děkan.

„To je nesmysl! Tam se asi těžko seženou pilule ze sušených žab!“

„Oook!“

Do pracovny se kymácivým během znovu vřítíl knihovník a mával čímsi ve vzduchu.

Bylo to červené, nebo to spíše kdysi bývalo červené. Ze všeho nejvíce to vypadalo jako zbytky špičatého klobouku, ale špička byla dávno zničena a větší kus krempy byl zuhelnatělý. Vepředu měla věc slovo vyšité z malých zekýnů. I z nich část opadala, ale pořád ještě bylo možno přečíst:

MÁK

Slovo z vybledlých písmen na opálené látce.

„Já věděl, že už jsem to někde viděl,“ pleskl se Výsměšek do čela. „Na polici v knihovně, že?“

„Oook.“

Arcikancléř prozkoumal zbytky.

„Mák?“ řekl. „Jaká smutná, beznadějně odevzdaná osoba si potřebuje na klobouk vyšít slovo MÁK?“

Na hladinu moře vyskočilo několik bublin, které způsobily, že se vor mírně rozkýval. Po nějaké chvilce za nimi vyplulo několik kusů žraločích kůže. Mrakoplaš si povzdechl a odložil rybářský prut. Zbytek žraloka moře zanedlouho vyplaví na pláž, to věděl. Ale nevěděl proč. K jídlu nebyl. Chutnal jako staré boty máčené v moči.

Chopil se provizorního pádla a vydal se na zpáteční cestu.

Ten malý ostrůvek nebyl špatný. Jak se zdálo, všechny bouře ho míjely. To ovšem lodi taky. Ale rostly tady kokosové ořechy a chlebovník a jakýsi druh divokých fíků. Jeho pokusy co do výroby alkoholu nedopadly tak špatně, i když pak dva dny nedokázal chodit rovně. Laguna mu poskytovala humry a krevety, ústřice a kraby a v hluboké zelené vodě hned za korálovými útesy se praly velké stříbřité ryby o privilegium, která z nich se zakousne do kusu ohnutého drátu na konci provazu. Po šesti měsících na ostrově Mrakoplaš skutečně postrádal jen jedinou věc. Nikdy předtím ho něco takového nenapadlo. Teď na to myslel – tedy přesněji řečeno *na ně* – skoro neustále.

Bylo to zvláštní. Když byl v Ankh-Morporku, téměř si na ně nevzpomněl, protože kdyby je chtěl, mohl je mít kdykoliv. Teď tady nic takového nebylo a on po nich doslova šlel.

Vor narazil na bílý písek zhruba ve stejném okamžiku, kdy se u úzkého vjezdu do laguny objevila velká kánoe a vplula na klidnou hladinu.

Výsměšek seděl za stolem obklopen staršími mágy. Všichni najednou se mu snažili něco říci navzdory známému faktu, jak nebezpečné je Výsměškovi cokoli povídat, protože on to dělal tak, že si ze všeho, co slyšel, vybral jen to, co se mu líbilo, a to ostatní nechal odběhnout s letným startem.

„Takže,“ říkal právě, „jsme se shodli na tom, že to není druh sýra.“

„Nebyl, arcikancléři,“ ujišťoval ho profesor Neurčitě mlhavých studií. „Mrakoplaš je druh mága.“

„Byl,“ doplnil lektor Zaniklých run.

„Vážně to nebyl druh sýra?“ odmítal se arcikancléř rozloučit se svou prapůvodní teorií.

„Nebyl.“

„Ale zní to jako jméno, které by mohlo mít něco společného se sýrem. Víte, jak to myslím? Pětadvacet deka zralého Mrakoplaše, to se vám tak krásně překulí po jazyku...“

„*Krucityrken*, Mrakoplaš není sýr!“ zařval děkan a jeho sebeovládání se začalo bortit. „Mrakoplaš není ani jogurt, ani jiný derivát zkslého mléka! Mrakoplaš je osina v zadku! Kompletní a dokonalá hanba všeho mágstva. Pitomec! Zmetek! A navíc tady nebyl od té doby, co... od té nepříjemnosti se Supermágem, který využíval magický prazdroj. A to už je celé roky.“

„Skutečně,“ podíval se na něj Výsměšek s neskrývanou dávkou jedovaté jízlivosti. „Hodně mágů se tenkrát chovalo velmi ostudně, pokud tomu rozumím.“

„To je tedy pravda,“ přikývl lektor Zaniklých run a zašklebil se na děkana, který zrudl.

„O tom já nic nevím, lektore. To jsem ještě nebyl děkanem.“

„To ne, ale byl jste nejstarší.“

„To je možné, ale shodou okolností jsem byl právě v té době na návštěvě u své tety, to jen pro vaši informaci.“

„Vždyť tenkrát zničili téměř celé město!“

„Ona žije v Quirmu.“

„A Quirm do toho byl taky pěkně zapletený, pokud si pamatuju.“

„Tedy *nedaleko* Quirmu. *Nedaleko* Quirmu. No, ono to vlastně ani není tak *nedaleko*. Je to pěkný kus cesty po pobřeží –“

„Pch!“

„Ale vidím, že jste velmi podrobně informován, co, lektore?“
ušklíbl se děkan.

„Já – cože? Já jsem v té době velmi tvrdě studoval. Skoro jsem neregistroval, co se kolem děje –“

„Půlka univerzity vyletěla do povětří!“ Vtom se děkan vzpamatoval a rychle dodával: „Alespoň jsem to slyšel. Později. Když jsem se vrátil od svých tet.“

„To je možné, ale já měl velmi pevné a silné dveře a –“

„A shodou okolností *vím*, že tady tou dobou byl například starší pAsák, protože –“

„Přes ty tlusté zelené vycpávky není téměř nic slyšet, takže ani –“

„Šlofíka si hodit čas je že, myslím,“ usmál se kvestor.

„*Žádám všechny, aby okamžitě zmlkli!*“

Výsměšek si změřil členy rady čistým a nevinným pohledem někoho, kdo nebyl při narození obdařen ani tou nejmenší špetkou obrazotvornosti, a kdo byl naopak zcela nepochybně v době magické války, v tom velmi ostudném čase univerzitní historie, na stovky kilometrů daleko.

„Dobrá,“ řekl, když se přítomní utišili. „Tenhle Mrakoplaš. Tak trochu blbeček, co? Vy mluvte, děkane. Všichni ostatní drží zobáky.“

Děkan se zatvářil nejistě.

„Víte, hm..., jak bych vám to... ono to nedává smysl, arcikancléři. On neumí provozovat skutečnou magii. K čemu by ho mohl někdo potřebovat? Kromě toho..., kamkoliv se Mrakoplaš pohnul –“ teď děkan dramaticky ztišil hlas, „*měl v patách trable.*“

Výsměšek si všiml, že se mágové při těch slovech nejistě přitiskli k sobě.

„Mně se to zdá v pořádku,“ zabručel arcikancléř. „To je nejlepší věc, nechávat trable v patách a za sebou. Rozhodně. Kdo by je chtěl mít *před* sebou?“

„Ale vy tomu nerozumíte, arcikancléři,“ pokračoval děkan. „Chodily za ním na tisíce malých nožiček.“

Arcikancléřův úsměv zůstal tam, kde byl, ale zbytek jeho obličeje za ním ztvrdl.

„Vy berete ty samé pilulky jako kvestor, děkane?“

„Ujišťuju vás, Vzoromile, že –“

„Tak přestaňte vykládat pitomosti.“

„No dobrá, arcikancléři. Ale uvědomujete si, doufám, že to může trvat celé roky, než ho najdeme?“

„Hm,“ ozval se zase Rozšafín Ctibum, „kdyby se nám podařilo vypracovat jeho thaumaturgickou charakteristiku, dokázal by to Hex během jednoho dne...“

Děkan na něj vrhl pohled plný pohrdání.

„To není magie!“ vyštěkl, „to je prostě... prachspřodá technika!“

Mrakoplaš se šploucháním přebrodivl mělkou vodu ke břehu a ostrým kamenem urazil špičku kokosového ořechu, který si chladil v malém jezírku, zastíněném obrovským kamenem. Pak ořech přiložil ke rtům.

Najednou na něj padl stín.

A řekl: „Ehm, dobrý den.“

Bylo to tak. Když jste vydrželi mluvit na arcikancléře dost dlouho a několikrát věci zopakovat, některé skutečnosti se mu nakonec protlačily do hlavy.

„Takže vy se mi tady snažíte říct,“ zabručel Výsměšek, „že tohohle chlápka Mrakoplaše pronásledovala skoro každá armáda na světě, kutálel se životem jako hrachové zrno v bubnu a pravděpodobně je to jediný mág, který něco ví o Achátové říši, a to díky tomu, že se přechodně přátelil –“ Výsměšek nahlédl do svých poznámek, „s podivným malým mužíkem v brýlích, který odtamtud přijel a dal mu tu legrační věc na nožičkách, na kterou všichni děláte ty ošklivé narážky. A umí mluvit jejich jazykem. Doufám, že jsem to zatím pochopil jasně?“

„Přesně, arcikancléři. Možná jsem skutečně imbecilní,“ po-

kračoval děkan, „ale já ani za mák nechápu, proč by někdo měl chtít právě *jeho*.“

Výsměšek se znovu zadíval do svých poznámek. „Takže jste se nakonec rozhodl, že přece jen pojedete sám?“

„Ne, jistěže ne, ale –“

„Je tady jedna věc, které jste si pravděpodobně nevšiml, děkane,“ řekl Výsměšek a na tváři se mu objevil odhodlaně veselý úsměv, „a to ta, kterou bych já nazval společným jmenovatelem. Ten chlapík dokáže zůstat naživu. Tomu říkám talent. Najděte ho. Přiveďte ho sem. Ať je, kde je. Ubožák, vždyť by mohl právě teď stát tváří v tvář něčemu *strašlivému*.“

Kokosový ořech zůstal, kde byl, ale Mrakoplašovy oči zmateně pobíhaly z koutku do koutku.

Do zorného pole mu vstoupily tři osoby. Byly nepopíratelně ženské. Až přehojně ženské. Neměly na sobě příliš mnoho zbytečných textilií a na osoby, které připádlovaly v těžké válečné kánoi, vypadaly, jako kdyby právě přišly od holiče, což ovšem bývá u překrásných Amazonek celkem přirozené.

Mrakoplašovi začal po vousech stékat pramének kokosového mléka.

První z žen si odhrnula z očí dlouhé světlé vlasy a zářivě se na něj usmála.

„Vím, že to zní trochu nepravděpodobně,“ řekla, „ale já a mé sestry tady takto reprezentujeme jeden dosud neobjevený kmen, jehož mužští příslušníci nedávno vymřeli na krátkou, ale smrtelnou chorobu, která ženám neškodí. Teď prohledáváme okolní ostrovy, abychom našly muže, jenž by nám umožnil zachování rodu.“

„*Kolik myslíte, že tak asi váží?*“

Mrakoplaš pozvedl obočí. Žena stydlivě sklopila zrak.

„Mohl byste si říci, že je divné, že jsme světlolasé a bílé, když všude kolem žijí jen lidé černé pleti,“ pokračovala, „ale jak se zdá, souvisí to nějak s genetikou.“

„Asi padesát pět. Možná o nějaké kilo víc. Přihod'te na tu bromadu ještě pár krámů. Dokážete zaměřit... no, však víte... TO?“

„Celé se to zvrtně, pane Ctibume, cítím to.“

„Je odsud jenom tisíc kilometrů a my dobře víme, kde jsme my, i to, že on je na pravé polovině Zeměplochy. Každopádně jsem to všechno propočítal na Hexíkovi, takže se nic nemůže zvrtnout.“

„No dobrá, ale nevidíte náhodou někdo... tu... to... no, s těma nohama?“

Mrakoplašovo obočí se zasmítalo. Z krku se mu vydral zdušený výkřik.

„Nevidím to. Přestal byste mi laskavě prskat na mou křišťálovou kouli?“

„A samozřejmě, pokud se rozhodnete jet s námi, slibujeme vám... nadpozemské slasti a omamující zážitky smyslů, jaké si jen dokážete představit, cokoliv, o čem jste snil...“

„Tak jo. Někdo počítejte do tří –“

Kokosový ořech dopadl na zem. Mrakoplaš polkl. V očích se mu objevil nenasytný, roztoužený pohled.

„A můžu je mít i mačkaný s máslem?“ vyrazil ze sebe.

„TEĎ!“

Nejdřív to byl pocit tlaku. Pak se před Mrakoplašem objevil svět a vsál ho do sebe. Svět se vzápětí roztáhl do neuvěřitelně tenké blanky a udělal *brnk*.

Oslepující rychlostí kolem něj proletěla mračna. Když se nakonec odvážil otevřít oči, uviděl v dáli před sebou malou temnou tečku.

Tečka rostla.

Brzy rozpoznal, že je to něco jako obláček složený z množství věcí. Byly tam dvě těžké pánve, velký mosazný svícen, židle a obrovská pudinková forma ve tvaru hradu.

Předměty narážely do Mrakoplaše jeden po druhém – pu-

dinková forma, potom, co ho udeřila do hlavy, navíc silně zazvonila – a roztočené mu mizely za zády.

Další, co před sebou spatřil, byl oktagram nakreslený křídou. Narazil přímo do něj.

Výsměšek upíral oči k zemi. „O chlup míň než 57 kilo, řekl bych. Ale i tak... dobrá práce, pánové.“

Potrhaný strašák uprostřed kruhu se pracně zvedl na nohy a rukama utloukl dva tři požáry na místech, kde mu doutnaly šaty. Pak se zmateně rozhlédl kolem a řekl: „Hehehe?“

„Možná je trochu dezorientovaný,“ pokračoval arcikancléř. „Více než tisíc kilometrů za dvě vteřiny, to se není čemu divit. Snažte se, aby z toho neměl ošklivý šok.“

„Myslíte jako náměsíčníci?“

„Jak jako náměsíčníci?“

„Když probudíte náměsíčníka, tak mu upadnou nohy. To mi vždycky říkala babička.“

„A jsme si jistí, že je to *opravdu* Mrakoplaš?“ nadhodil děkan.

„Ale samozřejmě, že je to Mrakoplaš,“ uklidňoval ho starší pAsák. „Strávili jsme celé hodiny tím, že jsme ho hledali.“

„Taky by to mohlo být nějaké nebezpečné okultní stvoření,“ trval děkan tvrdohlavě na svém.

„S tímhle kloboukem?“

Byl to špičatý klobouk. Jistým způsobem. Klobouk podobný kloboukům věřících kultu Příchodu nadpřirozených dobrodinců, vyrobený ze štípaného bambusu a listu kokosovníku, zřejmě v naději, že přitáhne pozornost kolemjdoucího mágství. Vepředu měl nápis vyrobený z mušliček přichycených travou a ten pravil: MÁK.

Jeho majitel se chvíli díval přímo tvářemi okolních mágů, jako by byly průhledné, a pak, hnán náhlým podvědomým puzením, vyskočil z oktagramu a zamířil ke dveřím na chodbu.

Mágové ho opatrně následovali.

„Já nikdy neviděl nikoho, kdo by snědl tři Kolíkovy párky a dokázal se zdekovat *bez placení*,“ přetrumfl všechny lektor Zaniklých run.

Postava se šťastně točila po náměstí a po tvářích jí stékaly slzy. Nevypočitatelná dráha přivedla Mrakoplaše i k ústí jedné uličky, z níž vystoupila mnohem menší postava a s jistými obtížemi ho udeřila zezadu do hlavy.

Pojídač párků padl na kolena a jen tak všeobecně k nikomu a ke každému ze sebe vyrazil: „Au!“

„Nenenenenene!“

Z ústí uličky teď vystoupil mnohem starší muž a vytáhl z nejistých rukou malého mladíka obušek, zatímco oběť klečela a sténala.

„Myslím, že by ses měl tomu ubohému gentlemanovi omluvit,“ prohlásil starší muž. „Co si o nás pomyslí? Jen se na něj podívej, tak ti to usnadnil, a jak ses mu odvděčil? O co ses to, k sakru, pokoušel?“

„Huhlyhuhlyhuhly, pane Bahno,“ odpověděl mladík a upíral při tom zkroušeně oči na špičky svých střečivců.

„Co že to mělo být? A nahlas!“

„Bekhendperda, pane Bahno.“

„*Tohle*, že měla být bekhendperda? Tomu ty říkáš bekhendperda. Takže bekhendperda, ano? *Tohle* – odpusťte, pane, musíme vás teď na chvíli zvednout a postavit na nohy, račte prominout –, *takhle* vypadá bekhendperda –“

„Au!“ vykřikla oběť a pak k úžasu všech přihlížejících dodala: „Hahaha!“

„A co ty jsi udělal – promiňte, pane, bude to jen vteřinka, dovolíte –, ty jsi udělal *tohle* –“

„Au! Hahahaha!“

„No, vy ostatní, viděli jste to? Pojdte sem, shromážděte se kolem.“

Z ústí uličky se vyklackovalo půl tuctu dalších mladíků a vytvořili kolem Bahna, oběti a nešťastného studenta nepravidelný

kruh. Napadený zatím pomalu chodil dokola a vyrážel tiše něco jako „auvajs, auvajs“, ale bylo očividné, že se z nějakého nepochopitelného důvodu nesmírně raduje.

„Tak a teď,“ pokračoval Bahno s výrazem zkušeného řemeslníka specialisty, který odhaluje svá profesionální tajemství nevděčnému posluchačstvu, „když chcete omráčit vyhlédnutého zákazníka z ústí své výchozí uličky, správný postup bude tento – oh, uctivost, pane Výsměšku, nevyšiml jsem si vás.“

Arcikancléf mu přátelsky kývl na pozdrav.

„Nás si nevyšímejte, pane Bahno. Cech zlodějů na praktikách v terénu, co?“

Bahno obrátil zrak k nebi.

„Nevím, co je to dneska v tý škole učeť,“ postěžoval si. „To je pořád samý čtení a psaní. Když jsem byl já v jejich věku, školy tady byly od toho, aby vás tam naučili něco *užitečného*. No dobrá... Lejsale, přestaňte se laskavě tak pitomě hihňat a předvedte nám to sám, ano – promiňte, pane, kdybyste dovolil –“

„Au!“

„Nenenenenene! Moje babička by to udělala líp! Prosím vás, teď se opravdu *pozorně* dívejte. Našlápnete *pružně*, jednu ruku dáte oběti na rameno – takhle, abyste měli kontrolu... no, zkuste to... a pak pěkně šikovně –“

„Au!“

„Výborně, ale může mi někdo říci, co udělal špatně? Jakým způsobem měl vést úder do týla?“

Nedobrovolný figurant se odplížil pomalu pryč, aniž by si ho kdo ze zúčastněných s výjimkou mágů všiml, zatímco pan Bahno předváděl na mladém Lejsalovi záludnosti úderu do hlavy.

Postava se pracně vztyčila na nohy, vykročila hlavní ulicí a pohybovala se při tom jako hypnotizovaná.

„On pláče,“ řekl užaslý děkan.

„To mě nepřekvapuje,“ přikývl arcikancléf. „Ale proč se současně usmívá?“